

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

In rem verso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96393)

viu tenetur de illo patrimonio vtili actioe de peculio. vt hic, zc. LEX LVIII.

S filius. Si is de cuius peculio agitur, lite pendente decedat, quarum sit in peculio mortis repute inspiciatur: si ei legetur peculium, tempus inspiciat, quo dies legati cedat cum omni incremento, sed si legetur extraneo, rerum tantum incrementum accedit, zc.

M i ex heredibus. Is, cui legat seruus hereditarius domini, pro debito domini non tenetur. h. d.

Quando actio de peculio est annalis. Rubrica ii.

Q uesitum. Est no. ad duo. Si in libello electioe rollunt, proponatur due actiones, qd error in que quis deducit assertionem aduersarij, pot corrigi post diffinitiuam sententiam. h. d. Et sic pone casum secundum tertiam leg. hic positam intellige hoc p in integrum restitutione ex causa iusti erroris, vt s. qd cu eo. in l. sed si. in fi. z dixi in l. habebat. in prin. s. de iustit. z j. de confess. l. cum fidei commissum in prin.

ALEX. C. Error. Et intelligit Bal. in l. j. in f. col. C. de condi. inde. licet aliquibus aliter intelligant istum reg.

De in rem verso. Rubrica iii.

S i qui. Actio de in rem verso est necessaria, vbi deficit actio de peculio. Item est vtilis, si concurrat cum agribus de peculio sferatur. Item si a ges de peculio pccuper, actio de in rem verso extinguatur, si qd verum est soluitur, alias secus, zc.

Q uod si seruus domino. S. Si mutuatus. Sufficit negotium vtiliter esse ceptum. Item si plurib. ex eadem causa competit hec actio, melior est conditio occupantis, zc.

R es. In rebus non necessarijs verum pretium, in necessarijs pretium conuentum inspicitur. h. d.

P lacet. Dividitur in duas partes. Primo quando seruus gessit ab initio negotium peculii. Secundo quando ab initio gessit negotia dñi. Secunda incipit in l. ideo. ver. plane. z breuiter h. d. Si seruus ab initio peculii negotium gerat, actio de in rem verso locum habet, si seruus in rem dñi vertat animo dñi obligandi, secus, si factio dñi vel alterius, seu factio serui no animo dñi obligandi. Sed si ab initio gerit negotium dñi, cum quocunq. modo in rem domini vertatur, hec actio locum habet zc.

P ro patre. S. Tersum. Non videtur verum, si no du rat verum. hoc dicit.

S i domini. Si pater vel dominus soluit debitum, non videtur in rem eius verum, z si pater vel dominus cedat, desinit verum, secus si donet nisi aut mo remunerandi. h. d.

I dem querit. Enascitur actio de in rem verso, si dñs cedat seruo, z remanet actio de peculio, nec reconalescit, si postea seruus cedat, zc.

I dem tractat. Si filius vna cum patre corus reus soluat, videtur in rem patris vertere, quatenus de pecunia ad patrem peruenit. h. d.

I n rem. Et casu, quo vnus et socius poret pro peculio, quod est apud alterum de peculio, zc.

F ilius. Filius constituto non dicitur in rem patris vertere, nisi soluat. hoc dicit.

Q uidam. Qui agit actioe de peculio, a domino debetur, sed qui agit de in rem verso, cogitur qd superest in eo, qd dñs dedit pro re. hoc dicit, zc.

D e peculio. No. istum reg. per que Bar. decidit not. questionem in l. si cum doctem. s. si. in fi. sol. marit. in eod. ponit casum Bal. in l. in rebus. C. de in. dot.

S eruus. Ad hanc actionem sufficit negotium vel inter ceptum, sicut in actione mandati, z negotiorum gestorum.

C um Stichio. De eo, qd dat vicario, si in rem eius naturam, si vero in peculio ordinarij respectu ordinarij hanc naturam, respectu dñi naturam actiois de peculio. h. d.

C lamis. Actio de in rem verso competit ei qui principaliter contrahit, vna res domini vertatur. hoc dicit.

F ilius. Si filius familias emittit se sine necessitate, z ex tunc ipsas res patris ipse filius familias sumus conuertit, in rem eius versa videtur. Item in actioe de peculio venit qd in rebus, z sic post annum hec actio est necessaria. h. d. Primo ponitur de acta Merati vsq. ibi, z sequitur ibi Paulus reprehendit Petrum in primo dicto, ostendens ex die emptiois, no ex die fune vendit in rem verum, vsq. ibi, sumus enim. ibi Iuriconsulatus s. de qd. ponit vnum dictum, p qd responderet tacite obiectio, scilicet qd in fune do no de sumit verum. Al. ponit casum in quo dicitur Petrus possit esse verum scdm alia lecturam, vsq. ibi, factus. ibi, vel potest notari in secdo dicto, dicens, hoc casu actioe de peculio potest habere locum, z res dñi est egrae ab h. d. o. C. ultimo no. qd. imes iste formule, scilicet de exegitioe z iustitia, de peculio, z similes, sunt adiectiuo non principi palia nomina actionum, vt hic in fin. que tamen adiectio est necessaria, zc.

P ater pro filia. Si filia mutuum in alio menta conuertit, tenetur pater de in rem verso, si onus alimentorum ad patrem spectabat. h. d. istud principium, z l. vltim.

S eruus. De in rem verso contra pupillum. h. d.

Quod iustu. Rubrica iii.

M erito. Et ide gl hic sup verbo, quidam modum, quia examina vt p. C. man. l. madati. in re. ibi, z me certiorasset, circa qd dic. Aut qd vult obligari, z tunc in rebus vel epistolam, z prius, qd epistola, vel mittit presentem, penitencia interueniente, renouatur. Pater fert an fuerit certiorat, vt no. j. de manu. vidi. l. si pater. l. s. actio. z obi. l. consensu. z de pacl. l. ab eo. z de acq. rer. dom. l. in pn. z qd nor. C. de sacrosan. ecel. l. illud. z est ratio, qd tunc mitti vel epistola nudu sicut ministeriu, sicut pica. vt C. si qd alteri sibi. l. multu interest. vbi de hoc notatur. Et ideo, vbi penitencia madat, statim deficit eius consensus. Quod ergo postea legitur no pot effectum sortiri. Et ex hoc apparet glossam postea de de 3he. emp. l. j. s. in verb. z p. literas. qd incipit, vt si. de acq. col. esse falsam. Aut qd mitti pcurator, vt p. ipsius possit obligari, tunc est necessaria certioratio, vt i. madati. l. si madat. de col. cau. data. l. si pecuniam. s. j. z arg. i. de ac. post. l. g. absent. in pn. de excep. rei iudi. l. j. s. j. Et per hoc apparet glossam postea p. b.